ISSN 1395-0592

Nyt på tværs

Tvær-Kulturelt CENTER

– netværk for tværkulturelt kristent arbejde i Danmark

Nr. 2 – maj 2011 – 17. årgang

Foto: BMF

Præsten og imamen
Pastor James Wuye og imam Mohammad Ashafa har været i væbnet konflikt med hinanden. I dag leder de et forsoningsprojekt i den nigerianske delstat Kaduna. Fornylig besøgte de Danmark. ***Side 8***

Foto: BMF

Fra Ankara til Århus
Venskab på tværs: Esma Senen fra Ankara fortæller om sit liv og om venskabet med danske Aase. ***Side 3***

Iranere inspirerer folkekirken
Iransk menighed har indgået samarbejde med Solvang Kirke på Amager. Akram Jafari og Saeed Kholafazadeh fortæller om deres vej til kristendommen. ***Side 2***

En praktikants refleksioner
Glæden ved at gøre en forskel: Eileen Bech er 3K studerende og har været i praktik i Tværkulturelt Centers netværk. ***Side 7***

Sammen på tværs
Gudstjenester og mødesteder på 40 sprog. ***Side 6***

BOGANMELDELSE
Frivillige søges – spørg en afrikaner
Gladys Bediako Bruun anmelder håndbog om frivillighed. ***Side 7***

Foto: BMF

Når kultur gør blind
Interview med Vinoth Ramachandra. ***Side 4***

Foto: BMF

Galleri Svane
Interview med iransk billedkunstner og torturoverlever. ***Side 5***

Foto: BMF

Årets Krus – Årets Knus
Louisa Lam modtog Tværkulturelt Centers integrationspris. ***Side 4***

Foto: BMF

Tillid på tværs

Ud af tryghedszonen

Redaktøren har ordet

Verden rykker stadig nærmere. Ifølge de seneste tal fra Danmarks Statistik har godt ti procent af den danske befolkning i dag familierødder i et andet land. Til sammen kommer vi fra over 180 forskellige nationer med et kalejdoskop af sprog, traditioner og tilgange til menneskelivet i al dets brogede mangfoldighed. Det er både en fantastisk gave til et samfund og til folkekirken som majoritetskirke – og en kolossal udfordring.

For uret kan ikke stilles tilbage til dengang, vi var færre og fælles om mere. Det store flertal af Danmarks flygtninge, indvandrere og andre nydanskere er kommet for at blive. Hvad enten vi har personlig kontakt i hverdagen eller blot betragter hinanden på afstand, er vores fremtid uløseligt forbundet på godt og ondt og alt derimellem. At ignorere mennesker, der er anderledes, er ikke længere en mulighed – heller ikke for kirken. Men vi kan stadig vælge, hvilke tanker vi vil tænke om hinanden. Tør vi vise hinanden tillid? Hvor meget rum vil vi give frygten for forskellighed og de fordomme, ingen af os helt kan sige os fri for?

Fordomme trives bedst på sikker afstand af virkeligheden og de mennesker, det handler om. Når vi mødes i øjenhøjde, får vi øje på nuancerne og begynder at genkende os selv i den anden. Derfor er det i det personlige møde mellem mennesker og mellem danske og nydanske menigheder, at der skabes grobund for gensidig tillid – den tillid, der er helt afgørende for vores fælles fremtid.

Krisetider forberedes som bekendt bedst i fredstid. Derfor er der grund til at lytte opmærksomt, når en nigeriansk præst og imam i dette nummer af *Nyt på tværs* fortæller deres stærke og personlige historie om de dyre lærepenge, de begge har betalt i væbnet konflikt med hinandens militser. Men historien slutter ikke her. De to mænd har siden lært at stole på hinanden og overvinde frygt, tvivl og hævnlyst. Som præsten svarer, da han bliver spurgt, hvad der har overrasket ham mest: At opdage, at den anden slet og ret er et *menneske*.

Derfor må vi aldrig tillade, at næsten mister sit ansigt. Som en srilankansk religionsmødeekspert påpeger andetsteds i avisen, er forskellighed ikke i sig selv farlig. Mangfoldighed er en del af Guds skaberværk og en berigelse. Men når forskelle misbruges til at fratage andre deres menneskelighed eller ligeværd, venter de voldelige konflikter rundt om hjørnet.

Trods en ophedet udlændingedebat er det endnu ikke for sent at overvinde fordomme og fremmedfrygt og vove os ud af tryghedszonen. Det fortæller de mange livsbekræftende historier om fællesskab og tillid på tværs af tro, kultur og kirketraditioner fra det kirkelige integrationsarbejde. I mødet med mennesker, der har en anden tro eller blot andre kirketraditioner, bliver vi udfordret til at sætte ord på, hvad der betyder noget for os selv. Det er ord, der forløser. For tillid handler ikke om at nå til enighed men at anerkende og søge at forstå lighederne såvel som forskellene mellem os. Først da aftager frygten, og vi opdager, at vi måske har mere til fælles, end vi troede – og at nydanskere i høj grad respekterer en tro, der er personligt forankret, og som vi tør stå ved. Lad os som kirke vise vej fra fordomme til fællesskab.

Birthe Munck-Fairwood

Iranere inspirerer folkekirken

Migrantmenighed indgår samarbejde med københavnsk folkekirke

Der er ingen tvivl om, at det dansk-iranske samarbejde på Amager vil blive udbygget fremover. Det er den entydige melding fra alle parter efter den første fælles gudstjeneste palmesøndag.

– Vi var rigtig mange iranere og danskere. Vi havde planlagt gudstjenesten i fællesskab med sange på både dansk og farsi. Den danske præst prædikede for børnene, og vores præst prædikede for de voksne – og oversatte sig selv fra farsi til dansk! Den danske menighed var meget åben for vores idéer. Vi følte os ikke bare som gæster, fortæller Akram Jafari, 45-årig pædagog fra Humlebæk og en af den iranske menigheds ledere.

Også Solvang Kirkes organist Inger Marie Riis er fuld af lovord:

– Vi havde en meget festlig gudstjeneste. Det er bestemt noget, vi skal gentage, siger hun og bakkes op af sognepræst Per Frederiksen:

– Det var smaddergodt. Der var en rigtig god stemning. Vi er meget glade for den iranske menighed og vil gerne hjælpe dem. De er til stor inspiration for os. Og i forhold til dem er vi jo stenrige.

Tandlægen fra Tabriz

Saeed Kholafazadeh kom med i den iranske menighed Church of Love for to år siden, da han blev gift med Akram Jafari og flyttede til Danmark. Den 43-årige iranske tandlæge arbejder til daglig i Sverige, hvor han kom som flygtning i 1999. Ligesom de fleste i menigheden voksede han op i en muslimsk familie. Det var som studerende i hovedstaden Baku i nabolandet Aserbajdsjan, at han første gang fik kontakt med kristne.

– Dengang kendte jeg ikke noget til kristendommen. Jeg havde ingen kristne venner og havde aldrig været inde i en kirke. Jeg kom fra en religiøs familie i Iran og bad regelmæssigt, men jeg kunne ikke finde ro i mig selv. I Baku hørte jeg om en kirke, hvor de talte om Gud. Alt foregik på engelsk og russisk, som jeg ikke forstod, men noget fik mig til at blive ved med at komme. Det var en karismatisk menighed, hvor de sang og dansede under gudstjenesten. Det var helt nyt for mig. I moskéen skal man være stille og alvorlig.

I dag kan Saeed ikke forklare, hvordan det skete, men efter et år vidste han med sig selv, at han ville være kristen. Han kom med i en lokal aserbajdsjansk cellegruppe, hvor han forstod sproget, og i 1996 blev han døbt.

– Da jeg tog imod Jesus i mit liv, fik jeg et stort håb. Det forandrede alt – mine tanker, ønsker og drømme, fortæller han.

Forældrene havde svært ved at acceptere sønnens beslutning og håbede længe, at han ville blive muslim igen. Inden farens død for otte år siden nåede Saeed at få talt ud med sin far om sin tro. Moren har han ikke set i mange år, men de har fortsat kontakt.

Saeed prioriterer bevidst tid til den iranske menighed. Derfor har han ikke planer om at købe egen tandlægepraksis, selv om han i dag har dansk autorisation.

Da den iranske menighed Church of Love sidste år søgte nye lokaler i København, fik de tilbud fra flere kirker, der var interesseret i et samarbejde. Valget faldt på Solvang Kirke på Amager, hvor 20-30 iranere og afghanere siden august har holdt gudstjeneste på farsi lørdag eftermiddag. De fleste er døbt i Danmark. Palmesøndag holdt den danske og den iranske menighed for første gang en fælles gudstjeneste. Her fortæller to af de iranske ledere om samarbejdet med den danske menighed og deres egen vej til kristendommen.

Foto: BMF

– Penge er ikke hele mit liv. Jeg vil have tid til at arbejde frivilligt i kirken. Hvis jeg havde egen praksis, ville jeg altid have travlt. Det er vigtigt for mig at give Guds ord videre på farsi til iranere og afghanere. Jeg er blevet bedt om at undervise og somme tider prædike. Vi er også med i en cellegruppe, forklarer han.

Kontakt med præst

Akram Jafari arbejder til daglig på en institution for udviklingshæmmede i Helsingør og blev for nylig valgt ind i Church of Love´s ledergruppe. Da hun kom til Danmark som flygtning for 11 år siden sammen med sine to døtre, der i dag er 19 og 25, var hun ikke kristen.

– Jeg voksede op i en muslimsk familie i Teheran. Som ung gik jeg med tørklæde og læste Koranen meget. Jeg havde mange spørgsmål. Men jeg fik at vide, at sådan er det bare, og at man ikke må diskutere med Gud. Der var ingen steder, jeg kunne gå hen med mine spørgsmål, fortæller hun.

> **“Vi beder for den danske menighed. Det er noget, vi bare kan give hinanden.”**
>
> *Saeed Kholafazadeh*

Den første tid i Danmark boede hun på skiftende asylcentre i Jylland. På et tidspunkt fik hun kontakt med en iransk menighed i Århus, hvor det viste sig, at en svigerindes bror, der var konverteret til kristendommen, var præst.

– Præsten kom hver weekend og hentede iranske familier på asylcentret og kørte os til gudstjeneste. Jeg kan huske, at jeg ofte græd, når de læste Bibelen og bad. Noget inde i mig skulle ud.

Efter halvandet år fik Akram asyl i Danmark og flyttede til Odder syd for Århus.

– Jeg tænkte, at nu ville alt blive godt. Men det var ikke nok med opholdstilladelse, lejlighed og skole. Jeg bar på en dyb sorg og var ofte meget ked af det. Derfor sagde jeg ja, da en iraner fra menigheden i Odense inviterede mig med på en kristen sommerkonference. Her mødte jeg Gud på en rigtig dejlig måde den sidste dag. Jeg fik en kæmpestor glæde og ro. Det var som om noget gik ud af min krop. For første gang i mit liv følte jeg mig fri.

I 2003 blev Akram døbt i menigheden i Odense, og siden har hun været aktiv i Church of Love, der har menigheder i Odense, Århus, Ålborg og København.

Støtter hinanden

Ægteparret fortæller, at fællesskabet i menigheden betyder meget for den enkelte iraners trivsel i Danmark.

– Mange er helt alene her. Nogle har oplevet at blive afvist af deres familie. Menigheden bliver som en ny familie. Vi mødes ikke kun om lørdagen, men ringer til hinanden i ugens løb og støtter hinanden. Den fælles baggrund gør de personlige relationer meget stærke. Vi forstår hinanden. Mange har oplevet uretfærdighed og bæren på stor vrede mod sig selv og andre mennesker. Men Gud hjælper os med sin fred, så vi kan slippe fortiden, tilgive og komme videre. Det er vigtigt, når man skal tilpasse sig en helt ny kultur, lære et nyt sprog og finde job, siger Akram.

Også danskere er velkomne til at opleve gudstjenesten i den iranske menighed, hvor de mest sprogkyndige gerne oversætter fra farsi til dansk.

– Vores gudstjeneste er lidt anderledes end i folkekirken. Når vi har lovsang, udtrykker vi flere følelser og mere begejstring. Der er lidt mere *action*. Vi giver også plads til, at folk kan bede højt. Min mor, der er muslim, kommer til de månedlige fællesgudstjenester i Odense, fordi hun synes, det er hyggeligt. Hun føler sig meget velkommen.

Gensidig proces

For den iranske menighed i København har danskernes opbakning stor betydning, understreger Saeed.

– Integration er en gensidig proces. Man kan selv gøre meget ved at være åben, men der skal også være nogen, der giver plads. Derfor er vi enormt glade for Solvang Kirke. Det er sådan en velsignelse for os at være der. Danskerne er meget imødekommende. Men vi vil ikke bare tage imod. Vi har foreslået, at vi kan lave iransk mad og præsentere lidt om iransk kultur. Vi beder også for den danske menighed. Det er noget, vi bare kan give hinanden.

– Det er vigtigt, at vi kommer hinanden nærmere. Mange iranere vil gerne opleve, hvordan det foregår i en dansk kirke. Danske kirker har en lang historie og kæmpestor erfaring, som vi kan lære noget af. *BMF*

Nyt om navne

Anders Gravesen (29) er ansat som leder af Indre Missions tværkulturelle arbejde i København Internationalt Kristent Center (IKC). Han er uddannet teolog og bor på Frederiksberg. Anders Gravesen er gift med Anna og far til to drenge.

Kender du en udlænding, som ...

- er interesseret i kristendom?
- ønsker at blive bedre til dansk?
- vil lære mere om det danske samfund?
- vil være sammen med ca. 50 kristne danske unge i 5 måneder?

Så er vores integrationslinje måske noget!

Luthersk Missions Højskole
Forstander Henrik Nymann Eriksen
Tlf.: 48 26 07 66 – www.lmh.dk.
Lærer på integrationslinjen: Kirsten Munk

Min tyrkiske veninde

Fra Ankara til Århus

De er veninder og har kendt hinanden i ti år – danske Aase Birk Nissen og tyrkiske Esma Senen. Aase (69) er kristen og uddannet folkeskolelærer. Esma (49) er muslim, uddannet kontorassistent og arbejder som pædagogmedhjælper. De to kvinder mødte hinanden i Gellerup Kirkes internationale kvindeklub. Sideløbende med fællesskabet i klubben blev det til et varmt venskab på tværs af kultur, religion og tyve års aldersforskel. I dette interview fortæller Esma om sit liv, kontakten med kirken og venskabet med Aase.

Rækkehuset i den danske boligforening i Risskov, hvor Esma Senen bor sammen med gymnasiedatteren Oksan, vidner om livsglæde, menneskeligt overskud og sans for æstetik. På sofabordet står rødvinsglas og frugt i små skåle. Brød og kage er hjemmebagt.

Den tyrkiske pædagogmedhjælper har boet i Danmark siden 1999, da hun kom hertil gennem familiesammenføring. Kort forinden havde hun giftet sig med sin tyrkiske mand, der kom til Danmark som flygtning i slutningen af firserne. Men selv om parret havde kendt hinanden siden gymnasietiden i Ankara, holdt ægteskabet ikke, og Esma har i mange år været alene med datteren, der i dag er 19 år og går i 2. g på Århus Katedralskole.

Esma voksede op i millionbyen Ankara som nummer to i en søskendeflok på fem. Som ung drømte hun om at rejse til Vesten.

– Efter gymnasiet læste alle mine søskende videre. En blev læge, en anden revisor og en tredje ingeniør. Far var skoleinspektør og blev senere tilsynsførende amtskonsulent, så det lå i luften, at vi børn skulle have en uddannelse. Men jeg var skoletræt og drømte om en anden fremtid. I en årrække arbejdede jeg som kontorassistent i skolevæsenet. Så kom muligheden for at blive gift og rejse til Danmark. Min familie sagde til mig, at det var en dum idé. Jeg havde jo ikke arbejde og skulle lære et nyt sprog. Det var ikke smart, mente min far. Men en fremtid i Vesten var for spændende til, at jeg kunne sige nej.

Hun har ikke fortrudt, at hun dengang greb chancen og rejste, selv om fremtiden blev meget anderledes, end hun havde forestillet sig.

– Den første tid i Danmark var jeg meget isoleret. Jeg arbejdede sammen med min mand, der havde et pizzaria og senere et rejsebureau. Jeg gik på sprogskole, men jeg ville gerne ud blandt danskere. Det var svært at lære dansk, og min mand havde ikke mange danske venner. Vores naboer var ældre mennesker, der ikke havde meget lyst til at snakke.

Internationale aftener

Først nogle år efter skilsmissen begyndte Esma at lære flere danskere at kende. En muslimsk studiekammerat, der boede i Gellerup, fortalte om de internationale aftener i Gellerup Kirke og inviterede hele klassen med.

– Den første gang kom vi næsten alle sammen. Jeg opdagede, at det var let at snakke med danskerne i kirken. De var meget åbne. I kirken mødte jeg en dame, der inviterede mig hjem. Hun havde god tid og ville gerne hjælpe mig med at lære dansk. De næste måneder sad vi hver uge og læste og skrev dansk sammen.

Gennem de internationale aftener kom Esma med i kirkens kvindeklub. Her mødte hun Aase, der for nylig var flyttet til Århus.

– Aase kørte mig hjem i sin bil og gav mig sit telefonnummer. Næste gang ville hun gerne hente mig, så jeg ikke behøvede at tage bussen. Sådan begyndte vores venskab.

– I dag er Aase og jeg tæt knyttet til hinanden. Vi kan snakke om alting. I kvindeklubben er vi stadig otte kvinder, der mødes på skift hos hinanden. De andre kommer fra Colombia, Syrien, Iran, Nigeria, Canada og Danmark. Jeg er den eneste muslim. Vi har det godt med hinanden og hjælper hinanden. Når vi spiser frokost sammen, sidder vi i mange timer og snakker. Somme tider går vi en tur eller tager på kunstmuseum.

Aase og jeg er begge meget interesseret i kunst, musik, film og teater, så vi har mange gange været i byen sammen.

Esma fortæller, at hun stadig har kontakt med tyrkiske familier, men i dag er hendes nærmeste venner danskere.

– Tyrkiske kvinder går ikke så meget i biograf og teater eller på café, forklarer hun med et smil.

Kontakt med kristne

Før Esma kom til Danmark, havde hun ikke haft kontakt med kristne. Hun vidste, at en moster havde kristne naboer, men selv kendte hun ingen kristne.

– Jeg ved stadig ikke så meget om kristendommen. I kvindeklubben læste vi somme tider i Bibelen og hørte historier. Jeg kan godt lide de ting, der foregår i kirken. I moskéen skal kvinder være for sig selv. Sådan er det ikke i kirken. Kristne kvinder har også mere frihed end muslimske kvinder.

– Jeg beder somme tider til Gud. Det sker også, at jeg beder Aase om at bede en bøn for mig. De kristne er gode til at bede. Det er mit indtryk, at troende danskere er mere åbne over for udlændinge end andre. Jeg føler, at jeg får lidt mere respekt, når jeg er sammen med kristne. Deres livsform er også anderledes. De holder mere sammen som familie. Aase er meget troende og besøger kirken hver søndag. Det er der ikke så mange danskere, der gør.

Ferie i Tyrkiet

Hver sommer rejser Esma en måned til Tyrkiet sammen med datteren. Det har hun gjort i mange år. Samværet med familien er noget, hun ser meget frem til.

– Til daglig savner jeg ikke Tyrkiet, men jeg savner min familie. I Danmark er der kun min datter og mig. Min datter siger, at jeg er i bedre humør, når vi er i Tyrkiet! Men jeg tror ikke, vi kunne bo der. Selv om min datter taler tyrkisk, er hun meget dansk og lever som en dansk gymnasieelev. Hun har jo boet her hele sit liv. Jeg ønsker ikke et anderledes liv for hende. Hun skal have en uddannelse. Jeg går ikke og håber, at hun finder en tyrkisk mand. I Tyrkiet er kvinders rettigheder begrænsede. Tyrkiet er også blevet mere religiøst. I dag tror min søster meget, og hendes mand er meget religiøs, fortæller Esma, der selv oplevede stor frihed som barn.

– Min far var ikke som mange tyrkiske mænd. Han lavede mad og vaskede op og hjalp min mor meget. Han var en meget behagelig mand. Han kom ikke fra nogen religiøs familie og var ikke troende. Min mor derimod bad og fastede i Ramadanen, og min mormor insisterede på, at vi skulle i koranskole. Men jeg snød ofte og gik hen til min farmor i stedet, hvor der ikke var snak om religion!

Da forældrene for et par år siden for første gang var på besøg i Danmark, var et af højdepunkterne en tur i bil rundt i Midtjylland med Aase som chauffør.

– De taler stadig om den tur. Det glemmer de aldrig, fortæller Esma.

Glad for mennesker

Efter flere perioder med arbejdsløshed og praktikforløb håber Esma snart at få fast arbejde. For tiden er hun i praktik i en institution for tosprogede børn i Århus.

– Mit største ønske er at tjene mine penge selv og have et job, jeg kan være stolt af. Og så vil jeg gerne lære mere dansk sprog, så jeg kan diskutere og sige min mening bedre, forklarer Esma, der i dag er dansk statsborger og taler ubesværet dansk.

Ønskejobbet er et arbejde med mennesker. For Esma er meget social og vil gerne have mennesker omkring sig.

– Jeg har altid været glad for mennesker. Hvis jeg sidder nogle timer for mig selv, mangler jeg et menneske at have øjenkontakt med. Heldigvis har jeg gode venner og god kontakt med mine naboer. Jeg hilser og snakker med alle, og ofte er der nogen, der kigger ind for at snakke eller låne noget. Så får de en kop kaffe. Hos mig er alle velkomne.

BMF

Det er mit indtryk, at troende danskere er mere åbne over for udlændinge end andre.

Fotos: BMF

KOLLEKTDAG

Tværkulturelt Center har kollektdag
i folkekirken søndag den 31. juli.

Tak for en god gave.

Giro 770 – 7231 . Netbank: Reg.nr. 9541 Kontonr. 7707231

VELKOMMEN PÅ TVÆRS

Når kultur gør blind

Bibellæsning i en globaliseret verden

Foto: BMF

Bibelen er ikke skrevet fra de rige og magtfuldes perspektiv.
Vinoth Ramachandra

I lande, hvor fattigdom, vold og undertrykkelse er en del af hverdagen, læses Bibelen på en anden måde end i rige vestlige lande med demokrati. For at forstå Bibelens aktualitet i en globaliseret verden med 200 millioner migranter og voksende kløft mellem rig og fattig, er det vigtigt at lytte til ikke-vestlige kristne, siger den srilankanske religionsmødeekspert Vinoth Ramachandra, der var hovedtaler på Tværkulturelt Centers forårskonference i København om etiske udfordringer til kristne i en migrationstid.

Kristne har til alle tider taget udgangspunkt i deres egen kulturelle og politiske virkelighed, når de har læst og tolket de bibelske tekster.

– Vi læser alle Bibelen med blinde vinkler. Der er ting, vi ganske enkelt ikke kan se, når vi læser teksterne sammen med mennesker, der ligner os selv. Først i mødet med mennesker fra andre kulturer og religioner bliver vi opmærksomme på nye vinkler. Det store flertal af verdens befolkning lever ikke i vestlige demokratier. Når de bibelske tekster læses i samfund, hvor fattigdom, vold og revolutionære grupperinger er en genkendelig del af virkeligheden, får de ofte en helt anden og konkret betydning.

Det mener Vinoth Ramachandra, der er sekretær for religionssamtale og socialt engagement i den internationale NGO International Fellowship of Evangelical Students. Selv er den 56-årige srilankaner født og opvokset i et samfund gennemsyret af religiøs pluralisme. Størstedelen af Sri Lankas befolkning er singalesiske buddhister. Kristne, hinduer og muslimer udgør henholdsvis seks, syv og otte procent af de godt 21 millioner indbyggere.

Etisk udfordring

Som hyppig gæsteforelæser på universiteter i Asien bliver han ofte spurgt, hvad Bibelen har at sige om konkrete samfundsmæssige forhold som fattigdom, institutionaliseret vold og uretfærdighed.

– Kristne i Vesten kommer let til at overse, at Bibelen i høj grad har noget at sige om de spørgsmål, der optager en meget stor del af verdens befolkning – ikke mindst de unge. Det er fristende at åndeliggøre de bibelske forfatteres stærke ord om fattigdom og ulighed. Men Bibelen pålægger os at forsvare de svages rettigheder og arbejde for social retfærdighed – også for vores fjender. Det er en grundlæggende etisk udfordring til alle kristne.

– Migration er et tema, der løber som en rød tråd gennem hele Bibelen. Mange tekster er skrevet af mennesker, der selv var flygtninge og ofre for politisk eller religiøs undertrykkelse. Bibelen fortæller os, at vi skal tage imod de fremmede og møde dem med forståelse og medfølelse, ligesom Kristus tager imod os.

– Forskellighed er ikke i sig selv farlig. Etnisk og kulturel mangfoldighed er en berigelse og en del af Guds skaberværk. Voldelige konflikter opstår først, når forskellene bruges til at retfærdiggøre diskrimination eller begrunde majoritetens kulturelle overlegenhed.

Han opfordrer kirkerne til at rette opmærksomheden mod de mennesker, der lever i samfundets periferi.

– Bibelen er ikke skrevet fra de rige og magtfuldes perspektiv. I modsætning til, hvad mange tror, arbejder Gud ofte fra periferien og ind mod centrum – eller nedefra og opad i samfundet. I Det Gamle Testamente kommer nogle af de største åndelige sandheder fra mennesker på flugt eller i eksil. Det er mennesker, der kan sammenlignes med vore dages flygtninge og asylansøgere.

Privilegium

Vinoth Ramachandra kunne have bosat sig i Vesten. Som ung ville lægesønnen fra Colombo ud og opleve verden, men efter en afsluttet ph.d. i anvendt atomfysik fra University of London valgte han at vende tilbage til fødeøen – vel vidende, at hverdagen hverken ville være tryg eller forudsigelig i det borgerkrigshærgede land, der frem til 2009 var skueplads var for en langtrukken og blodig borgerkrig mellem det singalesiske flertal og tamilske separatister.

– Det valg har jeg aldrig fortrudt. Som bibelunderviser betragter jeg det som et privilegium at bo i et af verdens brændpunkter, hvor vi har haft borgerkrig i knap 30 år, og hvor jeg til stadighed udfordres, når jeg læser Bibelen sammen med mennesker med en anden religiøs og politisk overbevisning. Hvis flere vestlige teologer levede i lande, hvor fattigdom, vold og undertrykkelse er en del af hverdagen for størstedelen af befolkningen, ville kristne i Vesten læse Bibelen med andre øjne og større forståelse for de mennesker, der tvinges til at flygte eller emigrere på grund af forfølgelse og voksende globale ulighed.

På konferencen i København opfordrede han de 120 deltagere til at blande sig i debatten om, hvad der er danske værdier.

– Det er en vigtig opgave for kristne at bidrage med nationale fortællinger, der inkluderer alle de mennesker, der bor i vores land. Hvordan vi som samfund behandler svage og sårbare grupper som flygtninge og migranter er afgørende for vores egen fremtid. Det burde være enhver kirkes budskab til samfundets ledere. Men alt for ofte er kirken tavs. *BMF*

Vinoth Ramachandra har skrevet flere bøger – senest *Subverting Global Myths - Theology and Public Issues Shaping our World* (SPCK 2008)

ÅRETS KRUS – ÅRETS KNUS 2011

Integrationspris til kristen kineser

Louisa Lam, medstifter at den kinesiske menighed Chinese Church in Copenhagen, har modtaget Tværkulturelt Centers integrationspris *Årets Krus – Årets Knus.* Prisen tildeles en indvandrer eller flygtning, der har gjort en særlig indsats for at bygge bro mellem danskere og nydanskere. Biskop Niels Henrik Arendt overrakte prisen på Centrets repræsentantskabsmøde i marts og udtrykte glæde over, at der i kirkeligt regi findes en pris for integration. Når prisen gives til Louisa Lam, viser det noget om, hvor meget migrantmenigheder kan bidrage med – både kirkeligt, folkeligt og kulturelt. Biskoppen begrundede prisen med, at Louisa Lam har gjort en imponerende indsats for at støtte kinesiske indvandrere og studerende i hverdagen i et nyt land og give dem kontakt med dansk foreningsliv. Samtidig har hun haft overskud til selv at engagere sig – blandt andet som lærer i den frivillige engelskundervisning på Internationalt Kristent Center, i sprogskolens café og som frivillig i en kirkelig café på Frederiksberg. I mange år har hun også stået for kinesiske middage på tværs i københavnske folkekirker.

Louisa Lam er opvokset i en kristen familie i Malaysia og kom som ung til London. Her mødte hun sin mand Peter Lam, der voksede op i en buddhistisk indvandrerfamilie i London. I 1999 flyttede parret til Danmark, da hendes mand fik tilbudt en forskerstilling i København. Sammen startede de en kinesisk menighed, der siden 2006 har holdt ugentlige gudstjenester i et missionshus på Amager. I dag samler menigheden 50-60 kinesere, hvoraf mange er førstegenerationskristne. Louisa Lam leder en ugentlig kvindegruppe og stod indtil for nylig også for menighedens børnearbejde. Lejligheden bag Frederiksberg Rådhus, som hun deler med sin mand og parrets tre teenagebørn, har i mange år været et kristent samlingssted for herboende kinesere fra alle samfundslag.

Mennesker omkring Louisa Lam fortæller, at hun er et åbent og udadvendt menneske, der kan få ting til at ske. Med sine mange ressourcer, menneskelige overskud og gode humør har hun formået at bygge bro mellem den kinesiske menighed og dansk kirkeliv - til glæde og inspiration for både kinesere og danskere.

Louisa Lam var i en årrække lærer på en international skole i København. Sidste år startede hun på en bacheloruddannelse på Niels Brock, hvor hun læser marketing og management.

Træet symboliserer nyt liv

Iransk billedkunstner maler sig ud af fortiden

En dansk provinsby. Mariam åbner døren ind til det lille galleri, der har til huse i et solfyldt lokale i en ældre bygning få hundrede meter fra havnen. Havet funkler dybblåt i eftermiddagssolen. Omgivet af malergrej og store og små lærreder med abstrakte motiver i stærke mættede farver sætter vi os ved det smalle bord i midten af rummet, hvor der er dækket op med kaffekrus og roulade.

– En dag kom bevæbnede soldater og hentede mig. Jeg blev kørt væk i en lukket bil til et særligt fængsel. Jeg ved ikke hvor. Vi kørte meget længe. De første dage i fængslet var jeg alene. Men så kom de – fire-fem mænd og en mullah. Mullahen sagde, at jeg skulle bede til Gud. "I dag skal du dø." Jeg fik bind for øjnene. En-to-tre. De skød, men ramte mig ikke. De skød forbi mit hoved. Jeg vågnede op på gulvet, da nogen hældte koldt vand over mig. "Vi venter til i morgen," sagde de. Tilbage til fængslet. Næste dag det samme igen. Og næste dag. Til sidst sagde de bare undskyld – det var forkert. Det var alt. Fire dage senere blev jeg løsladt.

Hænderne folder omhyggeligt den hvide serviet på bordet, mens Mariam fortæller om de gentagne fingerede henrettelser i hjemlandet Iran efter en længere periode med chikane og trusler.

– Nogle danskere tror, at flygtninge kun kommer for at få mad, tøj og penge. Jeg kom, fordi jeg havde meget store problemer. Det var meget farligt for mig i mit land. Materielt havde jeg alt. En dansker spurgte mig engang, om vi havde stole i Iran. Jeg bare så på ham og smilede. Ja, sagde jeg. Jeg fortalte ikke, at i min mors hus havde vi meget dyre antikke møbler. Min mor havde kokke, stuepiger og gartnere. I Iran kom jeg aldrig i køkkenet. Nu bor jeg alene i en lille tværelses lejlighed. Livet har skiftet hundrede procent.

– Somme tider tænker jeg: Hvis bare mine penge i Iran kunne komme til Danmark. Så ville jeg betale kommunen tilbage. Tak for fire år. Nu vil jeg arbejde og tjene mine egne penge.

Ventede syv år

Efter løsladelsen lykkedes det familien at få Mariam og hendes 10-årige søn ud af landet.

– Min familie betalte et meget stort beløb, for at vi kunne rejse. Efter tre måneder kom vi til Danmark, hvor jeg søgte asyl. Men der gik syv år, før jeg fik opholdstilladelse. Heldigvis fik vi efter nogle måneder lov at bo for os selv i en lejlighed i stedet for på asylcentret, og min søn kom i skole. Da jeg fik afslag på asyl, skulle jeg møde hos politiet i Sandholmlejren i Nordsjælland to gange om ugen. Men de tvang os ikke til at bo der. Jeg er meget taknemmelig for, at min søn har haft et normalt liv og ikke har boet syv år på et asylcenter.

I begyndelsen turde Mariam ikke fortælle hele sin historie til politiet.

– Da jeg kom, var jeg var meget bange for alle mennesker, og især for mænd. Jeg havde fået at vide, at dansk politi snakker med politiet i mit land. Hvis jeg viste dem mine dokumenter, ville de hundrede procent sikkert sende mig tilbage.

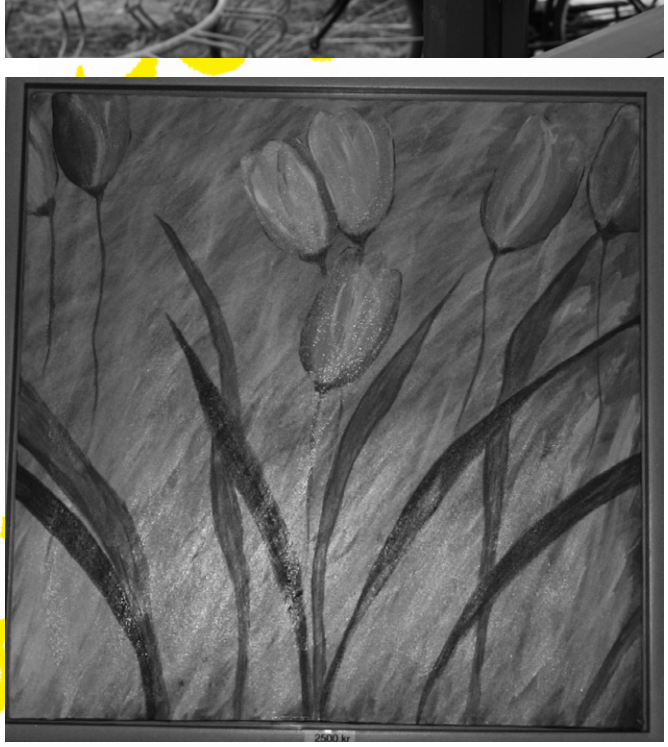

Fotos: BMF

Men efter syv år var Mariam syg og psykisk nedkørt. Hun orkede ikke mere og besluttede at fortælle hele sin historie til en advokat. Hun viste billeder og dokumenter. Sagen blev genoptaget i Flygtningenævnet, og efter få måneder fik hun asyl.

Fortidens skygger

Det er nu flere år siden. Den mellemliggende tid har hun brugt på at lære dansk, arbejde i sprogskolens kantine, undervise, skrive og male i forsøget på at bearbejde fortiden.

– Der er tidspunkter, hvor jeg genoplever det hele. Det er som om jeg er der igen. Alt går i sort, fortæller hun og tilføjer, at hun stadig kan føle sig forfulgt i sin lejlighed.

– Det er som om der står en mand lige bag mig. Men når jeg vender mig om, er der ikke nogen. Jeg er alene i lejligheden.

Mariam var 20 år, da hun blev gift med sin første mand. Han døde i krigen mod Irak kun 26 år gammel. Da var Mariam gravid med parrets søn, der i dag er voksen og i gang med et universitetsstudium.

Senere mødte hun sin anden mand, som hun i dag er skilt fra. Parret var kun gift i kort tid. Det viste sig, at manden havde alvorlige personlighedsforstyrrelser, der medførte voldsomt grænseoverskridende handlinger. Tiden efter brylluppet var som en surrealistisk film. I flere måneder var Mariam låst inde i kælderen i parrets hus. Angsten fra de år sidder stadig dybt i krop og sjæl.

I kampen for at komme fri af fortidens skygger er Mariam begyndt at male og skrive. Enkelte digte er skrevet på dansk.

– Jeg maler og skriver fra mit hjertekammer. Det handler om mine følelser. Jeg vil gerne glemme, men jeg kan ikke. Somme tider er jeg meget træt. Jeg har malet et billede af en kvinde i et fængsel, der taler med sin Gud. Det er mig.

Hun vender gentagne gange tilbage til det store hus i hjemlandet, hvor hun voksede op sammen med en søskendeflok. Faren døde, da hun var 9 år. Moren blev boende i huset til sin død.

– Jeg savner Iran. Jeg savner min mor. Danmark bliver aldrig mit hjem på samme måde som Iran. I Danmark er der meget stille. Efter klokken 18 er gaderne tomme. Selv om jeg har veninder, føler jeg mig stadig ensom. Når vi er sammen, tager jeg ikke mit hjerte frem.

Snakker med Gud

Hjemmet i Iran var ikke religiøst. Alligevel har religion altid spillet en stor rolle i Mariams liv. Faren var muslim og moren kristen, men der blev sjældent snakket religion i hjemmet.

– Jeg har altid troet på Gud. Min mor lærte mig, at Gud er i mit hjerte. Jeg snakker meget med min Gud. Jeg tror også på Jesus. Her i Danmark går jeg somme tider ind i en kirke for at slappe af. I Iran havde jeg mange kristne venner. Da min søn var lille, lånte han en film om Jesus fra en kristen veninde. Jesus siger et sted, at hvis man åbner sit vindue og kalder på ham, vil han komme. Somme tider er jeg meget ked af det. Så kalder jeg: Du må hjælpe mig. Jeg siger tusind tak til min Gud, fordi jeg ikke er død. Min søn har stadig en mor. Jeg lever og kan fortsat give min søn kærlighed.

Måske begynder Mariam at ane lys for enden af en lang tunnel. For første gang i mange år vover hun at tro på, at fremtiden kan blive meningsfuld også i et fremmed land.

– Jeg vil gerne arbejde som kok i Danmark. Det er måske lidt ironisk. I Iran lavede jeg aldrig mad. Da jeg først begyndte at arbejde i kantinen på sprogskolen, spurgte jeg mig selv, hvad jeg lavede i et køkken! Men jeg kan faktisk godt lide det. Det er OK.

– Min psykolog siger, at jeg skal tænke på glade ting. Før malede jeg kun mørke billeder af kvinder og blod. Det var som om alle kvinder skulle dø. Nu er jeg begyndt at male i lysere farver. Lyserøde tulipaner. Et grønt træ med friske lyse blade. Træet symboliserer nyt liv. Jeg har besluttet, at jeg vil leve. Måske er træet mig. *BMF*

Af hensyn til familiens sikkerhed er Mariams navn ændret.

TVÆRKULTURELT CENTER VOKSER

På Tværkulturelt Centers repræsentantskabsmøde i marts blev følgende menigheder optaget som medlemmer: Glostrup Sogn, Harridslev-Albæk-Støvring Sogn, Karlslunde Strandkirke, Simon Peters Kirke/Kolding International Church, Vind Sogn, Vindinge Sogn, Vor Frelsers Sogn, Christianshavn, Tåstrup Nykirke og International Evangelisk Kirke, Skanderborg.

Sammen

Gudstjenester og mødesteder for flygtninge, indvandrere og danskere

Gudstjenester og messer

Amharisk	København	Emmanuel Evangeliske Kirke, LM, Nansensgade, Daniel Larsen, tlf. 3116 4347 (B)
		Etiopisk-ortodoks menighed, Apostelkirken, Markus Mina Pedersen, tlf. 5190 0315
		Mission for Nations Int. Ministry, Tewodros Cherenet, taceted@yahoo.com
	Århus	Etiopisk-Ortodoks menighed, Helligåndskirken, Kidane Amare, tlf. 4299 1693
Arabisk/assyrisk	Århus	Fountain of Life Ministries, pastor Romel Shaol Yokhena, tlf. 6047 1831 (P)
Arabisk	Brønderslev	Arabisk menighed, Brønderslev Kirke, Tarek Freiwat, tlf. 2062 8175
	København	Arabisk menighedsfællesskab, Vigerslev Kirke, Nabil Astafanos, tlf. 2993 4900, www.greater.love.dk
	Tåstrup	Den Koptisk-Ortodokse Kirke, Julia Thordal, tlf. 3250 5582
	Aalborg	Verdens Lys, Margrethekirken, www.aal-arabicchurch.dk, Elias Haddad, tlf. 2878 2202
Armensk	København	Sct. Andreas Kirke, Araxi Petersen, tlf. 4062 5654 eller Alex Ikilikian tlf. 2851 6375
	Odense	Odense Domkirke, Edward Hakhverdyan, tlf. 6610 1582
	Århus	Vor Frue Kirke, Sarkis Melkonen (Uppsala), tlf. +0046 70 667 4882
Assyrisk	Århus/andre byer	Mar Mari's Assyriske Menighed, Helligåndskirken, pastor Albert Panimeen, tlf. 8696 9189
		Østens Gamle Kirke, Gellerup Kirke, Steven Ishac Ashouti, tlf. 2841 3700
Burmesisk/Chin	Esbjerg, Fåborg, Nørager/Thisted, Odense, Ribe, Rønne, Sæby, Chin Chr. Fel., Sang Nawl, tlf. 7937 0350 / 5127 8568	
	Ølgod	Chin Christian Bethel Fellowship, ChinChin Ren Tial Rhual Ngo, tlf. 7524 1507/2147 2089
Dansk	Amager	International Baptist Kirke, Korsvejskirken, pastor Gilbert Rukundo, tlf. 5859 6133 / 6070 1240
	Birkerød	Nordvanggård, Søster Neophita Marter, tlf. 4581 0096 (K)
(da./eng.)	Odense	Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde, Jesper Hougaard Larsen, tlf. 6312 0873 (F)
		eller 2423 7446. *Gudstj. i Domkirken 1. og 3. lørdag i hver måned kl. 18 med fællesspisning*
	Viborg	Viborg Internationale Pinsekirke, Ruben Moore Højer, tlf. 8660 0223 (P)
Engelsk	Avedøre	God's Ambassadors (ghanesisk), Avedøre Kirke, Samuel Kofi Adjii, tlf. 3188 5909 / 2670 5216
	Esbjerg	Skt. Nikolaj Kirke, Benny Blumensaat, tlt. 7512 1027 (K)
	Herlev	Vor Frue Kirke, pater Carroll Parker, tlf. 4494 7678 (K)
	Horsens	Church for all Nations, Apostolsk Kirke, Georg Bertelsen, tlf. 75618177, *søn. kl.10 (oversæt.)*
	Hvidovre	Int. City Baptist Church, Broholm Kirke, pastor Tony Acheampong, tlf. 4352 8440 (B)
	Ishøj	Triumphant Family International, pastor Jeffrey Amare, tlf. 5327 9882
	Kolding	Kolding Int. Church (KIC), Simon Peters Kirke, Michael Markussen, *Gudstj. 1. søn. i md. kl. 13*
	København	Adventkirken, Lars Bo Sørensen, tlf. 4656 5102 (A)
		Alive Bible Congregation, Kingos Kirke, Chris Akwasi Oduro, tlf. 2299 8867
		Apostelkirken, indvandrerpræst Niels Nymann Eriksen, tlf. 2348 0481 (F) *(oversættelse)*
		Bethel Missionary Baptist Church, Købnerkirken, pastor Gerry O. Calba, tlf. 3255 8926 (B)
		Christ Apostolic Church, pastor Samuel Babatunde Akinremi, til. 3125 7561
		Christian Center, Pinsekirken, pastor Javan Junior, tlf. 4010 9051 (P)
		Christian Love Fellowship, Hendriksholm Kirke, pastor Kats Kato Yusuf, tlf. 2847 5646
		Church on the Rock, Timotheuskirken, James og Miriam Lubega, tlf. 2735 9202 (P)
		Come all ye Church, Bethesda, Lyere Igbogbo, tlf. 4220 4600
		Copenhagen Community Church, Nørre Farimagsgade 45, David Bjerre, tlf. 5155 5376
		Copenhagen Miracle Center (ugandesisk), Bavnehøj Kirke, Sony Sawanyan, tlf. 2069 8869
		Filippinsk menighed, Kbh. Kristne Kulturcenter, Raymond Osias, tlf. 3531 0328 (P)
		Fountain Gate Chapel (ghanesisk), Frank Kwatey, tlf. 2843 9152
		Gospel Church International, Ansgars Kirke, Stan McCuien, tlf. 3322 6267
		Helligåndskirken, natkirkepræst Mikkel Vale, tlf. 3051 9943 (F) *Int. evensong fredage kl. 19*
		International Central Gospel Church, Akwasi Oppong Amoabeng, tlf. 7133 2096
		International Church of Copenhagen, Randall Mundt, tlf. 3962 4785, *Sundays at 11.30*
		International Christian Community, Fredens Kirke, Ravi Chandran, tlf. 3672 6058
	Kbh./Århus	International Harvest Christian Centre, pastor James Commey, tlf. 3262 9664
	Kbh./Odense	Jesus Centre Copenhagen. Adeboye Olushola, tlf. 2834 4497
		Jesus Is Lord Church, Allehelgens Kirke, Precy Soltes Oforo, jildenmark@yahoo.com
		Jerusalemskirken, Joshua Kyeremeh, tlf. 3332 9656 / 2647 2608 (M)
		Kingos Kirke, pastor Arne Kappelgaard, tlf. 3583 5126 (F)
		Kristuskirken, First International Baptist Church, pastor Niels Erik Nielsen, tlf. 3963 7222 (B)
		Narrow Gate Church (tanzaniansk), Bethesda, Israels Plads, Felix Mgonja, tlf. 2685 5969
		Nathanaels Kirke, Ellen Gylling, tlf. 3940 5004 / 8232 5527 (F)
		Nigeriansk menighed, Apostelkirken, Frederic Clement Nwohia, tel. 3116 7781
		Sakramentskirken, pater Carroll Parker, tlf. 3125 5996 (K)
		Sankt Annæ Kirke, pater Joe Toms Jopsey, tlf. 3286 0729 (K)
		St. Alban's Anglican Church, Jonathan Lloyd, tlf. 3962 7736 – *Gudstj. kl. 10.30*
		Truth and Grace Ministry, Bethesda, Cyril David Amadi, tlf. 4231 2844
		Victory House (nigeriansk), Ola Jones, tlf. 2098 5401
		Yeshua Center International (YCIN), Patricia Latham, patricialatham@live.dk
	Lyngby	Baptistkirken, Gunnar Larsson, tlf. 2729 4920 (B)
		Skt. Knud Lavard Kirke, pater Allan G. Courteau, tlf. 4587 5688 (K)
		Engelsk sproggruppe (studerende), Aren Soosaipillai, tlf. 4587 9695 (K)
		Living Word Empowerment Center, Christianskirken, Richard Ssebuggwawo, tlf. 4588 9695
	Randers	KirkeCentret, pastor Jack W. Jensen, tlf. 3510 0494
	Vejle	Kirkecentret Vejle, forstander Søren Viftrup, tlf. 2395 2386 *(oversæt.)*
		Vejle Kristne Kirke (afrikansk menighed), Théoneste Habyarimana, tlf. 2784 5023
	Aalborg/Hjørring/Pandrup	International menighed, Apostolsk Kirke, Martin Mutale, tlf. 2616 1439 / 3042 8476 (Ap)
		International Christian Fellowship, Bethelkirken, Lee Hanson, tlf. 2622 2667 (B)
		Sct. Mariæ Kirke, tlf. 9812 6344 (K)
	Åbyhøj	Christian International Fellowship, cif@valgmenighed.dk *Gudstj. 1. søndag i md. kl. 10.30*
	Århus	Gellerup Kirke, Annette Bennedsgaard, tlf. 8625 1035 (oversæt.) (F) *Int. gudstj d. 12. juni*
		Møllevangskirken (Anglican), Jonathan LLoyd, tlf. 3962 7736
		Vor Frue Kirke, pater Herbert Krawczyk, tlf. 8730 7042 (K)
Estisk	København	Hans Tausens Kirke, pastor Heiner Erindi, tlf. 3322 5288 eller 2231 2766
Farsi/persisk	København	Netværkskirken, Benjamin Sarkez, tlf. 3295 2353
	Kbh/Odense/Ålborg	Church of Love, Solvang Kirke/Bykirken, Massoud Fouroozandeh, tlf. 6593 8934 / 4053 2523 (P)
	Århus	Church of Love, Ravnsbjergkirken, Houshang Samadi-Kosha, tlf. 8625 6443
Finsk	København	Garnisons Kirke, Marja Silvonen-Hansen, tlf. 3811 5245 / 2759 1503 (L)
Fransk	Kbh./Odense	Eglise Protestante Baptiste, Sct. Johannesgården, Jonas Kouassi-Zessia, tlf. 2926 4791
	København	Fransk Reformert Kirke, Miriam Scheel Larsen, tlf. 4588 3944
		CIFMC CPM JCC, Vibevej 7C, 2400 NV, Jean Pierre og Vinnie Muganza, tlf. 2913 2265
		Sakramentskirken, pastor Robert Culat, tlf. 2670 4676 (K)
	Næstved	Baptistkirken, Jan Haslund Thomsen, tlf. 5573 7355 eller 5573 7755 (B) (oversættelse)
	Nykøbing M	Congolesisk menighed, Laurids, tlf. 4026 2133 (Ap.)
Fransk/Swahili	Skive	Living Water Church, IM Missionshus, Maronko Kagigi og Bienvenue tlf. 6197 7119
Færøsk	Hirtshals	Malta, Levi Joensen, tlf. 9894 4370, www.malta-hirtshals.dk
	København	Samuels Kirke, sognepræst Bergur Jacobsen, tlf. 3879 6146 (F)
		Kristnastova, Niels Pauli Nonstein, tlf. 3255 1809
Ghanesisk/Twi	Herlev	Church of Pentecost, Birkholm Sognegård, William Osae, tlf. 2072 3463 (P)
Græsk	København	Græsk-ortodoks menighed, Metropolit Pavlos (Stockholm), tlf. +46 8 64 62 421
Grønlandsk	København	Helligåndskirken, pastor Jens Kristian Kleist, tlf. 4593 6737 (F)
Indonesisk	København	PERKI, Richard Simanjuntak, tlf. 2230 7235
Islandsk	Horsens, København, Odense, Sønderborg, Aalborg, Århus: www.jonshus.dk	
Italiensk	København	Jesu Hjerte Kirke, Michael Hornbech-Madsen, tlf. 3321 5934 (K)
Kaldæisk	Esbjerg, Holstebro, Horsens, København, Næstved, Aalborg, Århus (Vor Frue Kirke):	
		Faris Toma Moshe, tlf. 8618 8681 / 6193 9093 (K)
Kinesisk	København	Chinese Church in Copenhagen, LM, Kirkegårdsvej 21, Amager, Peter Lam, tlf. 3887 4570
		Mødestedet, Vesterbro, tlf. 3321 2703, Nai Li He, tlf. 4353 5957
Kinyarwanda	Amager	Zion Temple Celebration Center, Bethel Kirken, Tea-Jeni Misago, tlf. 4593 9355 / 2698 4852
	Herlev	Bethel World Mission Church, Mørkhøj Kirke, Amon Nkusi Kijana, tlf. 2927 9099
Kinyarwanda/eng.	Lyngby	Ark Church, Apostolsk Kirke, Janepher Umuranga, tlf. 4224 5283 / 4553 8808
Koreansk	København	Den Reformerte Kirke, pastor Dea Hwan Oh, tlf. 3251 1707
Kroatisk	Kolding	Sankt Michaels Kirke, Anto tlf. 7558 2378 eller Nikita tlf. 7554 2932
Makedonsk	København	Skt. Kliment Ohridski, Mariendals Kirke, Dragi Trajkovski, tlf. 2066 8356
Malayalam	Hellerup	Skt. Therese Kirke, F. Benny Mathew m.fl., tlf. 2193 4215 (K) (Ortod.)
Norsk	København	Kong Haakons Kirke, pastor Magne Hoem, tlf. 3257 1103 (L)
Polsk	Esbjerg, Haderslev, Sønderborg Skt. Nikolaj Kirke, Jan Zalewski, tlf. 2129 1161 (K)	
	Helsingør, Herning, Horsens Sankt Vincent Kirke, pater Wienczyslaw Barwinski, tlf. 9712 4382 (K)	
	København (Brønshøj, Taastrup): Sankt Annæ Kirke, pastor Leszek Kapusta, tlf. 3286 0724 (K)	
	Nykøbing F,	Pater Julian Bodnar, tlf. 5572 0985 (K)
	Odense	Skt. Albani Kirke, Jan Marukowski, tlf. 6088 9372 (K)
	Aalborg/Århus	Pater Herbert Krawczyk, tlf. 8730 7042 (K)
Rumænsk	København	Kristuskirken, Gabrela Nistor, tlf. 6126 0155 (B)
		Rumænsk-ortodoks menighed, Mariakirken, Michael Radu, tlf. +46 4013 4654
	Odense, Roskilde	Rumænsk-ortodoks menighed, Mihai Hornicar, tlf. 5265 1703
	Ordrup	Skt. Andreas Kirke, rumænsk-ortodoks menighed, Daniel Dascalu 5360 8218
	Sønderborg	Rumænsk-ortodoks menighed, Christianskirken, Leon Jakob, tlf. 2796 7869
	Århus	Rumænsk-ortodoks menighed, Vor Frue Kirke, Juliane Samsing, tlf. 8616 7119
Russisk	København	Københavns Kulturcenter, Adrass Maksims, tlf. 2734 8794 (P)
Rus./Kirkeslav./Da.	Hobro	Russisk-ortodoks menighed, Jevgenia Nørhøj, tlf. 2624 1067
	København	Hellige Savor Ortodokse Menighed, Samuels Kirke, Emilijan Mrdja, tlf. 2182 1842
Kirkeslavonsk	København	Skt. Alexander Nevskijs Ortodokse Kirke, Serguei Plekhov, tlf. 3313 6046
		Sømandskirken, russisk-ortodoks menighed, Sergiy Bondaerv, www.orthodoxy.dk
Serbisk	Brønderslev	Baptistkirken, Benjamin Nadj, tlf. 9890 0002 / 4041 7344 (B)
	København	Blågårds Kirke, Zoran Ivanovic tlf. 2245 9459 / F. Alexander Sanardzic, tlf. 2151 1304
	Odense	Sct. Hans Kirke, Vera Stanic tlf. 2646 0074 / F. Alexander Sanardzic, tlf. 2151 1304
	Silkeborg	Alderslyst Kirke, Zijan Kulic tlf. 8681 5468 / F. Alexander Sanardzic, tlf. 2151 1304
Spansk/Portugisisk	København	Iglesia Latina de Copenhague, Marcelo Mora (spansk), tlf. 3011 1233
		Solange Oliveira (portugisisk) fofasolange@hotmail.com
		Kristuskirken, Digna Fernandez, tlf. 3331 0941 (B)
		Pinsekirken, Alberto Orlando Malisani, tlf. 2276 9195 (P)
	Kbh./Fredericia	Mario Gonchoroski, tlf. 2559 2932 / Gert Rostrøm, tlf. 7620 0252
	Århus	Vor Frue Kirke, Bernado Petrini, tlf. 8730 7044 (K)
Svensk	København	Svenska Gustafskyrkan, Gunnar Pelinka, tlf. 3315 5458 (L)
Swahili/Dansk	Løgstør	International menighed, Løgstør Frikirke, Masoudi Herman, tlf. 7215 7354
	Skanderborg	International menighed, IM missionshus, Pastor Pierre Birunga, tlf. 7216 7214
Swahili/Eng.	Holstebro	Int. Chr. Fellowship (congolesisk), IM missionshus, M. Sigala, tlf. 9741 3717 / 5123 5862
Tamilsk	Fredericia, Frederikshavn, Grindsted, Herning, Holstebro, Horsens, Kolding, Lemvig, Næstved, Randers, Svendborg, Vejle, Aabenraa, Aalborg, Århus: Pastor Jude Kulas, tlf. 9879 6347 / 2088 5284 (K)	
	Fredericia	Apostolsk Kirke, Printtans Mathiws, tlf. 7594 1150 (Ap)
	Grindsted	Vestermarkskirken, Savarimuthu Antonnipilai, tlf. 5810 4278 (Miss.forb.)
	Herning	Smyrna Tamil Church, pastor Jeyarajan Vyravipillai, tlf. 9721 5023 / 2342 9987
	Herlev, Holbæk	Enok Aruthavaraj, tlf. 4916 3345 (B)
	Holstebro	Baptistkirken, Sudhakaran Kathiresu, tlf. 9740 6369 / 2695 1014
	Horsens	Church for all Nations, Apostolsk Kirke, forstander Georg Berthelsen, tlf. 7561 8177
	Lemvig	Hellig Kors Kirke, Duc Than Tran, tlf. 2960 0338 (K)
	Odense/Svendborg	Tamilsk Baptistmenighed, John Balasubramaniam, tlf. 6221 8109 (B)
	Sønderborg	Apostolsk Kirke, Nava Arumugam, tlf. 7465 3941, eller Linel Chachi, tlf. 7444 0969
Thai	København	Kulturhuset, Drejervej, June Sikhanin, tlf. 6136 1339
Tysk	København	Sankt Augustins Kirke, tlf. 3355 6080 (K)
		Sankt Petri, sognepræst Markus Löwe, tlf. 3313 3834 (F)
		Tysk Reformert Kirke, pastor Axel Bargheer, tlf. 3313 8753
	Sønderjylland	Nordslesvigske menigheder, kontakt pastor Sylvia Laue, tlf. 7465 1834 (L)
		Tyske gudstj. i danske folkekirker: Christa Hansen, Haderslev Domkirke, tlf. 7452 3655
Ukrainsk	København/Vejle	Sankt Ansgar Kirke, pater Vasyl Tykhovych, tlf. 2085 3958 (K)
Urdu/hindi/ punjabi	Søborg	Harald's Asian Christian Fellowship, Samuel Tariq Khan, tlf. 4841 1804
Vietnamesisk	Fyn	Ngog Tuyen Nguyen, tlf. 6221 0542 (K)
	Lyngby	Sankt Knud Lavard Kirke, pater Chau Chu Huy, tlf. 3990 5727 (K)
	Jylland	Mange byer, Minh Quang Nguyen, tlf. 5132 8896 (K)
	Odense	Odense Baptistmenighed, Noh Dieu, tlf. 6593 3861 (B)
	Slagelse	Den Vietnamesiske Evangeliske Menighed, pastor Huynh Dieu, tlf. 3512 9510 (B)

(A) Syvende Dags Adventistkirken (Ap) Apostolsk Kirke (B) Baptistkirken (F) Folkekirken (K) Den katolske kirke (L) Luthersk kirke (M) Metodistkirken (P) Pinsekirken

Bibelkredse m.m.

Engelsk	Holstebro	Anne Marie Dørken Laursen, tlf. 9741 4037
	Silkeborg	Shane McGregor, tlf. 5164 6414
	Viborg	International menighed, Enok Sørensen, tlf. 9735 0186
Farsi/dansk	København	Mødestedet, Thyra Smidt, tlf. 3321 2703
Færøsk	København	Eliaskirken, Roi Sigvardsen, tlf. 3694 7887
Japansk	Brønshøj	Masaaki Minamishima, tlf. 7592 0675

Middage på tværs

Ebeltoft	Det Internationale Hjørne, Anette Lemonius tlf. 8634 4924
Esbjerg	Pinsekirken, Atula Masa, tlf. 4167 5662 / 7512 0100 (kirken)
Haderslev	Gl. Haderslev Kirke, Kirsten Münster, tlf. 7452 3945
Herning	Luthersk Mission, Børge Pedersen, tlf. 9712 3994
Hillerød	Luthersk Mission, Birgitte Nielsen, tlf. 4087 3182
Hjørring	Emma Stenbjerg, tlf. 9892 9090
Holstebro	Luthersk Mission, Inge Margrethe Jacobsen, tlf. 9746 1929
	Nørrelandskirken, Marianne Skjølstrup tlf. 9742 2686, *tværkulturel aften én lørdag i md.*
København	*Torsdag d. 23. juni: International sommerfest i Internationalt Kristent Center*
	Fredag d. 5. august kl. 17.30: International aften i Fredens Kirke ved medlemmer af ICC
Rødovre	Luthersk Mission og Højnæskirken, Yvonne Solgaard, tlf. 2337 3077
Silkeborg	Silkeborg Kirke, Karen Andersen, tlf. 8681 1521
Skjern	Luthersk Mission, Hans Lundby, tlf. 9735 1790
Toftlund	Luthersk Mission, Møller Schmidt, tlf. 7483 1114
Videbæk	Luthersk Mission, Villy Juul Mikkelsen, tlf. 9717 2403
Aalborg	Missionsforbundet, Steen Nygaard, tlf. 9818 4975
Århus	Christianskirken og Østens Assyriske Kirke, Jens Jul Jacobsen, tlf. 8614 1212
	Venskabsmiddage, Luthersk Mission, Gravers Bøge, tlf. 2621 2671

Andre internationale mødesteder / Kirkeligt integrationsarbejde

Café Nikodemus / Sport på tværs	Skjern	Luthersk Mission, Enok Sørensen, tlf. 9735 0186
Folkekirkens Tv. Samarb. (FTS)	Odense	Jesper og Marianne Hougaard Larsen, tlf. 6312 0873 / 2423 7446
Holstebrokirkernes Flygtningearbejde	Holstebro	Sognemedhjælper Marianne Skjølstrup, tlf. 9742 2686
Internationale Aftener	Gellerup	Sognemedhjælper Bit Boel Buhl,, tlf. 8625 0800
Internationalt Kristent Center (IKC)	Kbh.	Danskundervisning m.m., barselsvikar Miriam Kristensen, tlf. 3332 5939
		Engelskundervisning: Birgit Olsen, tlf. 3332 5939
	Århus	Danskundervisning m.m., Peter Mikkelsen, tlf. 6178 9988
Int. Students Christian Fellowship	Cph., Århus, Aalb.,Odense KFS, tlf. 3543 8282	
Kalejdoskob	Kbh.	Frelsens Hær, Thorsgade 48A, Helle Fik, tlf. 3585 0087
Kirkens Korshær	Kbh.	Inger Marie Warncke, tlf. 3581 2880
Kirker på tværs	Århus	Sognepræst Carsten Clemmensen, tlf. 8615 5278
KIT	Kbh.	Kirkernes Integrations Tjeneste, Hans Henrik Lund, tlf. 3284 6016
Kulturcaféen	Brande	Ellen Andersen, tlf. 9718 7132
Kvinder møder kvinder	Esbjerg	Kvaglund Kirke, Elsebeth Fischer-Nielsen, tel. 3054 1066
Kvinder møder kvinder	Kbh.	Bethlehemskirken, Jane Christiansen, tlf. 3535 0028
Kvinder på tværs	Albertslund	Opstandelseskirken, Rozina Ifti, tlf. 5035 4348
Kvindeligt Voksenarbejde	Herning	Anna Thise Pedersen, tlf. 9712 4137
Lørdage på tværs	Ølstykke	Fælleskirken, tlf. 7026 5350
Mødestedet Vesterbro	København	Thyra Smidt, tlf. 3321 2703
Mødestedet Amager	Amager	Ellen Gylling, tlf. 8232 5527, og Jens Lind Bønding, tlf. 2360 2557 (F)
Skt. Peters Kirke	Herning	Diakon Kaare Nielsen, tlf. 9712 4382 (K)
Toner på tværs/Kolding Int. Congr.	Kolding	Tværkulturel sognemedhj. Elizabeth Padillo Olesen, tlf. 4353 5349

TIL KALENDEREN

ForskelLighed
Om integration, fordomme og fællesskab
Marja-Liisa Laihia, Finland
Brighton Juel Katabaro, Tanzania
København d. 28. maj kl. 11-17

InspirationsDage
for migrantpræster og dansk kirkeliv
Biskop Karsten Nissen, Ingeborg Kappelgaard, Niels Nymann Eriksen samt herboende migrantpræster m.fl.
Brogården, Middelfart, d. 2.-4. juni

Efterårs-konference
Glæden er blå!
Kbh. d. 4.-6. nov.

Tværkulturelle sommerlejre
LMH, Hillerød, d. 4.-8. juli
Dronningelund Efterskole d. 4.-8. juli
Hestlund Efterskole d. 11.-15. juli

Forårs-konference
Hovedtaler: Pablo Martinez, Barcelona
København d. 16-17. marts 2012

Tværkulturelt Center, tlf. 3536 6535
www.tvaerkulturelt-center.dk

Bibelen på alverdens sprog

الكتاب المقدس في اللغة العالمية

The Bible in a thousand tongues

Bibelselskabets Boghandel

Frederiksborggade 50 | 1360 København K | Tlf. 33 93 77 44
boghandel@bibelselskabet.dk | www.bibelselskabet.dk

Fremmedsprogede bibellæseplaner
www.blr.dk

Meddelelser angående gudstjenester og arrangementer september, oktober og november modtages senest 1. august. Næste *Nyt på tværs* udkommer d. 31. august.

FESTKALENDER

2. juni	Kristi Himmelfart	Kristne
8.-9. juni	Ugefesten *(Shavout)*	Jøder
12. juni	Pinsedag	Kristne
19. juni	Alle Hellige / Allehelgen	Ortod. kristne
19. juni	Den Hellige Treeningheds Fest	Katol. og angl.
24. juni	Johannes Døberens fødsel	Katol. og angl.
26. juni	Kristi Legemes og Blods Fest	Katol. og angl.
28. juni	Muhammeds himmelfart *(Lailat al-Miraj)*	Muslimer
1. juli	Jesu Hjerte Fest	Katol. og angl.
15. juli	Asala-Dharma Dag	Buddhister
1. august	Ramadan: Fastemåneden begynder	Muslimer
9. august	Templets ødelæggelse *(Tishah B'av)*	Jøder
14. august	Rosefest / Afdødes Dag *(Vu Lan)*	Buddhister
15. august	Jomfru Marias optagelse i himlen	Katol. og anggl.
22. august	Krishnas fødsel *(Krishna Janmashtami)*	Hinduer
26. august	Den Store Nat / Magtens Nat *(Lailat al-Qadr)*	Muslimer
30. august	Fest ved fastens afslutning *(Eid al-Fitr)*	Muslimer

Indberetning af gavebeløb og CPR-nummer

Tværkulturelt Center skal indberette gavebeløb og CPR-nummer, hvis giveren ønsker skattefradrag for beløbet. Oplys derfor venligst CPR-nummer, når du giver en gave til Tværkulturelt Center.

Glæden ved at gøre en forskel

En praktikants refleksioner

3K er en nystartet professionsbacheloruddannelse i kristendom, kultur og kommunikation. Det første hold studerende fra Diakonissestiftelsen i København har netop afsluttet et 10-ugers praktikforløb. En af dem er Eileen Bech, 30-årig færing, der var praktikant i Tværkulturelt Center. Her fortæller hun om indtryk fra mødet med danskere og nydanskere i Tværkulturelt Centers netværk.

Først og fremmest har jeg fået et andet syn på frivilligt arbejde. Inden jeg startede, havde jeg et indtryk af, at det var noget flydende og ustruktureret noget. Men der, hvor jeg var, har de frivillige faste arbejdstider ligesom på en almindelig arbejdsplads. De brænder for det, de laver, og de er gode til det. Det har været utrolig givende at arbejde sammen med kompetente mennesker, der gør noget, fordi de har lyst til at hjælpe andre, og fordi de ser, at det gør en forskel.

Danskundervisning

Som praktikant blev jeg kastet ud i mange forskellige opgaver. Tre dage om ugen var jeg i Internationalt Kristent Center (IKC) i Bethesda, hvor jeg underviste i dansk og engelsk, hjalp i lektiecaféen, hældte kaffe på kander og gav en hånd med, hvor der var brug for det. Her mødte jeg folk fra hele verden i et meget positivt miljø med en varm og inkluderende atmosfære. Mange oplever IKC som en kulturel frizone, hvor alle snakker med alle. Undervisningen er meget struktureret, men der er samtidig stor fleksibilitet og rum for frie initiativer, så folk kan bruge deres kompetencer. Selv om det er et kristent sted, er der også plads til folk fra andre religioner. Jeg nød meget det tværkulturelle miljø på IKC, hvor jeg fik lov at kaste mig ud i alt det, jeg havde lyst til.

Derudover lavede jeg lidt af hvert: Hentede unge asylansøgere i min bil og kørte dem til gudstjeneste, hjalp med det praktiske til en dialogfrokost med en nigeriansk præst og imam, indsamlede oplysninger om regler for opholdstilladelse i Danmark til nyhedsbrev, drak kaffe med arabiske damer, der sagde "kom og sæt dig her", deltog i møder med advokater og indvandrerpræster og lærte at improvisere i uforudsete situationer, som da der i en kirke kom dobbelt så mange som tilmeldt til en rumænsk middag på tværs – og meget mere.

Mødet med flygtninge

At møde flygtninge og lytte til deres historier har sat mange ting i et nyt lys. De menneskelige konsekvenser af den danske udlændingelovgivning har overrasket mig. At systemet er så firkantet. For eksempel var jeg med til en samtale med en ung afvist afghansk asylansøger, der virkelig var bange for at rejse hjem. Min retfærdighedssans er blevet vakt.

Mange flygtninge fortæller, hvordan deres kristne tro er blevet styrket på rejsen til Danmark og i den efterfølgende proces med at finde fodfæste i et fremmed land. Det kan vi, der har det trygt og godt i Danmark, lære meget af.

Mødet med de mange forskellige mennesker har lært mig en masse om forskellige kulturer og verden omkring os. Men jeg er også blevet mindet om, at dybest set er vi mennesker meget ens. Vi vil alle gerne have en familie, et job og et godt og meningsfuldt liv.

Konference om migration

Tværkulturelt Centers forårskonference om migration og etik var en meget positiv oplevelse. Blandt andet var det nyt for mig, hvor meget der i Bibelen tales om indvandring og at man skal tage godt imod migranter. Foruden en række spændende foredrag ved meget kompetente folk er det den gode atmosfære, jeg husker. Snakken gik ivrigt, og de godt hundrede deltagere gæstede hinandens borde på kryds og tværs af kulturer, hudfarver og kirkelige baggrunde. Jeg fik talt med en masse spændende mennesker. Ved et cafébord faldt jeg i snak med en generalsekretær, en migrantpræst og en dansk præstekone – om identitet! Det var godt at se, hvordan folk bare hjalp til. To ældre damer kom tidligt om morgenen med en masse mad, der alt sammen var hjemmelavet og meget lækker. De gjorde det hele frivilligt. Det var meget imponerende. Jeg var også imponeret over to unge fyre, der blev og hjalp bagefter og bare tog fat. At være i et sådant miljø er meget livsbekræftende. Det giver mig lyst til at være på samme måde.

I Tværkulturelt Center har jeg fået et bredt indblik i det tværkulturelle arbejde og de mange ting, der rører sig på forskellige niveauer. Personligt har jeg opdaget glæden ved at undervise folk fra hele verden og er blevet bekræftet i, at jeg fremover skal arbejde med mennesker.

Eileen Bech

> **"Jeg mødte folk fra hele verden i et meget positivt miljø."**
> *Eileen Bech*

BOGANMELDELSE

Frivillig? Spørg en afrikaner

Af Gladys Bediako Bruun, Esbjerg
Pædagog og frivillig i Kvaglund Kirke

I Ghana, hvor jeg kommer fra, er frivilligt arbejde en del af kulturen. Man hjælper hinanden i familien, naboer imellem og specielt i menigheden. I Danmark har jeg i mange år været frivillig i min sognekirke. Derfor var det med interesse og forventning, at jeg gik i gang med en bog om motivering og ledelse af frivillige.

Lad det være sagt med det samme: Det er en væsentlig bog. Over 1,5 millioner danskere udfører i dag frivilligt arbejde, og den samfundsøkonomiske udvikling vil utvivlsomt medføre, at der i fremtiden bliver brug for flere frivillige hænder.

Derfor er *Ledelse af frivillige – en håndbog* udkommet på det rette tidspunkt. For hvordan rekrutteres de mange nye frivillige – specielt i områder med mange socialt udsatte? Det er regeringens mål, at halvdelen af befolkningen arbejder frivilligt i 2020. Hvis det skal lykkes, må også nydanskere inddrages som frivillige, så deres mange ressourcer udnyttes. Det tror jeg, at denne lettilgængelige og velskrevne bog kan inspirere til.

Ledelse af frivillige – en håndbog
Rie Frilund Skårhøj og Dorte Kappelgaard
Ankerhus 2011 • 294 sider • 279 kr.

Teori og praksis

Bogen henvender sig til ledere af frivillige og giver inspiration, idéer og konkrete redskaber. Forfatterne tager udgangspunkt i tre overordnede perspektiver på ledelse:

(1) Fokus på værdier: Når værdier leves ud og drøftes med de frivillige, skabes levende og attraktive frivillige organisationer. (2) Fokus på involvering: Når frivillige inddrages i beslutninger, skaber det motivation og engagement og gør det nemmere for de frivillige at sige fra. (3) Ledelse i teams: Når ledere ikke står alene, bliver opgaverne lettere at løfte.

Bogen kommer vidt omkring. Med udgangspunkt i 30 interviews og observationer i frivillige organisationer knyttes teori og praksis sammen. Her er masser af idéer, case stories og gode råd om motivation, arbejde i teams, hvervning af nye frivillige, konflikthåndtering, mødeledelse, værdier, visioner og handleplaner, selvledelse, kreativ idéudvikling og forholdet mellem ansatte og frivillige.

Hvert kapitel indeholder citater fra interviews, teori, gode råd og spørgsmål til overvejelse. Grafisk er bogen udstyret med en række gennemgående symboler, som gør den nem og overskuelig at finde rundt i.

Afrikansk perspektiv

Tilbage til Afrika: I de fleste kirker i Ghana bliver så godt som alle opgaver varetaget af frivillige. Folk betragter typisk deres opgave som en tjeneste, der tages meget alvorligt. Den enkelte bidrager med glæde og uden forventning om den store opbakning og motivation fra ledelsen.

På mange måder gør denne indstilling det nemmere at rekruttere frivillige. Afrikanere vil gerne arbejde frivilligt i kirken – også i Danmark. Det er de mange aktive afrikanske migrantmenigheder levende eksempler på. Men jeg er ikke i tvivl om, at mange afrikanere også gerne vil arbejde frivilligt i deres lokale sognekirke, hvis de bliver opfordret til det.

Jeg så gerne denne bog oversat til engelsk. Netop fordi frivillighed allerede i så høj grad er en del af afrikansk kultur og kirkeliv, kunne bogen være til hjælp og inspiration for afrikanske menighedsledere ved at give et andet perspektiv på ledelse.

I forbindelse med mine uddannelser som køkkenleder og pædagog er jeg stødt på en del bøger om ledelse – men aldrig en, som handler om at lede frivillige. At den nu er udkommet er godt nyt til alle os, der gerne vil blive bedre til at gøre det sjovt og spændende for både danskere og nydanskere at være frivillige – også i kirkernes integrationsarbejde.

Tillid på tværs

Præst og imam overvandt tvivl og hævnlyst

De har arbejdet sammen for fred i 16 år – den nigerianske præst James Wuye (51) og imam Muhammad Ashafa (52). De er personlige venner på tværs af religion i et land, hvor tusindvis af mennesker er blevet dræbt i voldelige sammenstød mellem kristne og muslimer. Deres historie er barsk og rummer store personlige omkostninger. Præsten har mistet sin højre hånd i konflikten. Imamen har mistet nære familiemedlemmer. Deres parløb har til tider været turbulent. Alligevel giver de ikke op.

De to mænd mødtes første gang ved et tilfælde på det britiske konsulat i 1995. Det tog mange måneder at opbygge gensidig tillid.

– Når man har været i væbnet konflikt, kan det tage år at overvinde tvivl, had og hævnlyst. I begyndelsen var tvivlen det værste. Kunne jeg stole på ham? Når man er usikker på den andens hensigter, skaber det frygt. Vi måtte begge lære at lytte til, hvad den anden rent faktisk sagde og gjorde, og opfatte det i bedste mening. I dag er vi blevet gode til at høre hinanden. Det, der overraskede mig mest, var nok at opdage, at Ashafa er et menneske som jeg selv og ikke det billede af en islamisk fundamentalist, jeg havde inde i hovedet, fortæller James Wuye og tilføjer, at da han første gang besøgte imam Ashafas moské, var han ikke sikker på, om han ville komme levende ud.

Ud af tryghedszonen

Det er historien om to religiøse ledere, der vovede at bevæge sig ud af tryghedszonen og lærte at leve med og til sidst overvinde frygten. I dag er de ikke blot kolleger og samarbejdspartnere men nære venner – på tværs af religiøse forskelle. Muhammad Ashafa er imam ved en konservativ moské og far til 16 børn, som han har sammen med sine to koner Fati og Aisha. James Wuye er præst i en karismatisk pinsekirke, gift med Elizabeth og far til tre børn. Imamens koner er tildækkede, når de bevæger sig uden for familiens hjem. Men det har ikke været nogen hindring for, at også de to mænds koner gennem årene har opbygget et nært venskab.

Ifølge de to fredsmæglere bakker flertallet af kristne og muslimer i delstaten op om forsoningsprocessen.

– Selvfølgelig er der nogle, der betragter os som forrædere, fordi vi taler med *de andre*. Men over halvfjerds procent støtter os. De ønsker ikke vold og myrderier. Vi ved, at vi er på rette spor, siger imam Ashafa, der mener, at det kalder på muslimsk selvransagelse, når kristne er bange for deres muslimske naboer.

– Vi er først sande muslimer, når vores kristne naboer føler sig trygge og kan være sikre på, at der ikke kommer noget ondt fra vores hånd eller mund, siger han med eftertryk og bakkes op af pastor James, der minder om, at kristne skal gøre mod andre, hvad de vil, at andre skal gøre mod dem:

– Det handler om empati. De gode ting, vi gerne selv vil have, må vi også hjælpe vores muslimske naboer med at få. At finde ud af, hvad der giver andre glæde, skaber gensidig tillid.

FJENDER BLEV VENNER: *I hjemlandet Nigeria var de i væbnet konflikt med hinanden og hinandens militser. I dag leder de forsoningsprojektet Interfaith Mediation Centre i delstaten Kaduna, der gennem længere tid har været skueplads for voldelige sammenstød mellem kristne og muslimske grupperinger, der har kostet flere hundrede dødsofre. Det internationalt anerkendte fredsinitiativ er beskrevet i dokumentarfilmen "The Imam and the Pastor". I marts var pastor James Wuye og imam Muhammad Ashafa i Danmark i forbindelse med en rundrejse i de nordiske lande. Tværkulturelt Center var medindbyder til en temafrokost i Københavns Domkirke.*

Mindre afstand

Frygt og usikkerhed. Fordomme og generaliseringer. Frygt for at miste sin egen identitet. Det er ifølge imam Ashafa nogle af de hyppigste årsager til konflikter mellem kristne og muslimer både i Afrika og Europa. Derfor er det vigtigt at være klar på sit eget ståsted og overbevisning. For fredelig sameksistens betyder ikke, at man skal gå på kompromis med sin egen tro eller blive enige, men at man erkender forskelle såvel som ligheder, understreger imamen.

– Grundlæggende handler det om at anerkende den andens eksistens som menneske og komme nærmere hinanden. Når vi reducerer afstanden mellem os, forsvinder frygten. Start med naboen. Inviter på en kop te. Vis omsorg og støtte, når naboen har det svært. Del sorger såvel som glæder. Identificer de værdier, vi som kristne og muslimer er fælles om – eksempelvis livets ukrænkelighed, fred, tilgivelse, ærlighed og godt naboskab. Som samfund skal vi arbejde for en politisk dagsorden, der inkluderer alle borgere, og hvor accept af hinanden er en fælles værdi. Og så er en af mange sidegevinster ved at gøre fjender til venner, at hverdagen bliver tryggere. Man sover bedre om natten!

Styrke i troen

Gensidig respekt for hinandens tro og personlige egenskaber er for de to mænd en selvfølge.

– Jeg sætter stor pris på min kollegas omsorg for mig og mit åndelige liv. Han ønsker, at jeg skal praktisere min kristne tro, og fortæller mig, hvis jeg ikke lever op til mine idealer, fortæller James med et skævt smil. Muhammad Ashafa beskriver kollegaen som meget disciplineret, velforberedt og punktlig.

– Han er *hyper*, mens jeg er mere afslappet!

Begge fortæller, at det er i deres tro, de henter styrke og motivation til at blive ved med at fortælle deres historie og fortsætte det fælles fredsprojekt.

– Islams sande ånd er ikke krig men fred og forsoning mellem mennesker. Det giver mig ny energi hver dag, siger Ashafa. James supplerer:

– Religion kan bruges til at dæmonisere hinanden. I begge vores traditioner er der tekster, der kan misfortolkes. Men Jesus siger klart, at kristne skal leve i fred med alle mennesker. Se dig selv i din nabo. Som præst kan jeg ikke prædike Kristus, hvis mit hjerte er fuldt af had. Det, vi ønsker for os selv, må vi også ønske for vores muslimske medborgere. Alt andet følger heraf. *BMF*

" I begyndelsen var tvivlen det værste. Kunne jeg stole på ham? "

Pastor James Wuye

Foto: BMF

Tvær-Kulturelt CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent arbejde

Ryesgade 68 C · 2100 Kbh. Ø · Tlf. 3536 6535

E-mail: info@tvaerkulturelt-center.dk
www.tvaerkulturelt-center.dk

Giro 7707231 (korttype 01)
Netbank: Reg.nr. 9541 Kontonr. 7707231

Koordinator: Cand.mag. Birthe Munck-Fairwood
Sekretær: Cand.theol. Ann Juul Kjestrup
Regnskabsfører: Ilse Due
Aidskonsulent: Ravi Chandran

Medlemsorganisationer og –menigheder:
Organisationer: *Dansk Ethioper Mission*
Indre Mission • Luthersk Mission
Organisationsstøtte: *Samvirkende Menighedsplejer*
Brødremenighedens Danske Mission

Menigheder m.fl.: *Adventskirken, Vanløse • Ansgar Kirke, Aalborg Apostelkirken, København • Avedøre Kirke • Bellahøj Kirke • Bethlehemskirken, København • Bistrup Kirke • Borris Kirke • Brovst Kirke Brønderslev Kirke • Buddinge Kirke • Christians Kirke, Århus • Christianskirken, Fredericia • Christians-kirken, Kgs. Lyngby • Christianskirken, Sønderborg • Dronninglund Kirke • Egvad Sogn • Eliaskirken, København • Emdrup Kirke, København • Emmauskirken, København Enghave Kirke, København • Fakse Kirke • Fjelstervang Kirke Fredens-Nazaret Sogn, København • Frederikssund Kirke • Garnisonskirken, København • Gellerup Kirke, Brabrand • Gl. Haderslev Kirke • Glostrup Sogn • Greve Sogn • Grønnevang Kirke, Hillerød Haderslev Domsogn • Hadsund Kirke • Hannerup Kirke, Fredericia Haraldskirken, Gladsaxe • Harridslev-Albæk-Støvring Sogn • Hasle Kirke, Århus • Haslev Kirke • Helligåndskirken, Århus • Helligåndskirken/Natkirken, Kbh. • Hemmet Kirke • Hendriksholm Kirke, Rødovre Herlev Kirke • Herstedøster Kirke • Hillerød Sogn • Hillested-Skørringe Pastorat • Hirtshals Kirke • Holstebro Kirke • Houlkær Kirke • Husumvold Kirke, Brønshøj • Hvidovre Kirke • Hyltebjerg Kirke, Vanløse Højelse Sogn • International Church of Copenhagen • Jakobskirken, Roskilde • Jesuskirken, Valby • Jetsmark Kirke • Karlslunde Strandkirke • Kastrup Kirke • Kgs. Lyngby Sogn • Kildebrønde Sogn, Greve Kingo-Samuel sogn, København Korsvejskirken, Kastrup • Kristrup Kirke • Kvaglund Kirke, Esbjerg Lemvig-Heldum Sogn • Lerup-Tranum Pastorat • Lindehøj Kirke, Herlev • Lindholm Kirke, Nørresundby Lundehus Kirke • Lyng Kirke, Fredericia • Løsning-Korning Sognekald Møllevangskirken, Århus Mårum Sogn • Nathanaels Kirke, København Nexø Kirke • Nyvang Sogn, Kalundborg • Nørre Snede Kirke • Nørrelandskirken, Holstebro Nørremarkskirken, Vejle • Opstandelseskirken, Albertslund •Præstebro Kirke • Præstebro Menighedspleje, Herlev Rindum Sogn • Ringkøbing Kirke • Ringsted Sogn • Risbjerg Kirke, Hvidovre • Rødovre Kirke • Rønne Kirke • Samsø Pastorat • Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring • Sct. Clemens Kirke, Randers • Sct. Hans Kirke, Odense • Sct. Jørgensbjerg Sogn, Roskilde • Sct. Michaelis Kirke, Fredericia • Sct Nicolai Kirke, Aabenraa • Sct. Pauls Kirke, København • Sct. Pauls Kirke, Århus • Silkeborg Kirke • Simon Peters Kirke, Kolding • Skanderup Kirke • Smørum Kirke • Snejbjerg Kirke Solvang Kirke, København Sommersted-Oksenvad Pastorat • Struer Kirke • Sundkirken, Amager • Sundby Sogn • Sæby Kirke • Søllerød Kirke • Sønderbro Kirke, Horsens • Tersløse Menighedsråd • Timotheuskirken, Valby • Toreby Sogn, Nyk. F. • Tveje Merløse Sogn Tyrstrup Kirke • Tåstrup Nykirke • Utterslev Kirke, København • Vang Kirke, Thisted • Viby Kirke, Århus • Videbæk Pastorat • Vigerslev Kirke, Kbn. • Vildbjerg Kirke • Vind Sogn • Vindinge Sogn • Vodskov Kirke • Vor Frue Kirke, København • Vor Frelsers Sogn, Chr.havn Værløse Sogn • Zions Kirke, Esbjerg • Ølgod Valgmenighed • Ølsted Sogn • Aaby Kirke, Aabybro • Ågerup Kirke • Det Mellemkirkelige Udvalg i Helsingør Stift • Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense • KIVIK • Mødestedet - Kirkens Indvandrerarbejde på Vesterbro • Mødested Amager*
Associerede medlemmer: *Bethel World Mission Church • Chinese Church in Copenhagen • Church of Love Denmark (iransk) • Church on the Rock, Valby • Den Etiopisk-Ortodokse Menighed, Århus • Den Koptisk-Ortodokse Kirke St. Marie & St. Marcus • Emmanuel - Etiopisk Kristent Fællesskab, Kbh. • Frikirken i Løgstør • Gospel Church International, København • Harald's Asian Christian Fellowship, Søborg Hellig Savor Ortodokse menighed, Kbh • PERKI/Indonesisk Kristent Fællesskab • International Christian Community • Int. Evang. Kirke, Skanderborg • Kalejdoskop (Frelsens Hær), Kbh. • Mar Mari´s Assyriske Menighed, Århus • Narrow Gate Church, København • Serbisk-Ortodoks Menighed, Odense • St. Alban's Anglican Church • Svenska Gustafskyrkan • Zion Temple Denmark • Det Danske Bibelselskab*

Tværkulturelt Centers bestyrelse
Tidl. konsulent i UNICEF Adnan Dahan (formand) • Tidl. lærer Aase Birk Nissen (næstformand) • Agronom Tesfu Ghebru • Sognepræst Inge With Johannesen • Arkitekt Jørgen Engell-Kofoed • Tværkulturel konsulent/hjælpepræst Daniel Ettrup Larsen • Tidl. hjemmehjælper Gurli Rasmussen • Tidl. chefkonsulent George Thomas

Nyt på tværs
Ansvarshavende redaktør: Netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood
Redaktionspanel: Pædagog Gladys Bediako Bruun
Tværkulturel sognemedhjælper Elizabeth Padillo Olesen
Sats og repro: minigrafisk
Tryk: Morsø Folkeblad og Bogtrykkeri A/S
Nyt på tværs udkommer 4 gange om året og er gratis. Frivilligt abonnement: 100 kr.
Næste nummer udkommer den 31. august 2011.

☐ **JA TAK. Jeg/vi vil gerne modtage *Nyt på tværs* gratis fremover.**

☐ **Jeg/vi vil gerne modtage *Nyt på tværs* fremover og betale FRIVILLIGT ABONNEMENT på 100 kr.**

Navn: _____

Adresse: _____

_____

Sendes til Tværkulturelt Center, Ryesgade 68 C, 2100 Kbh. Ø